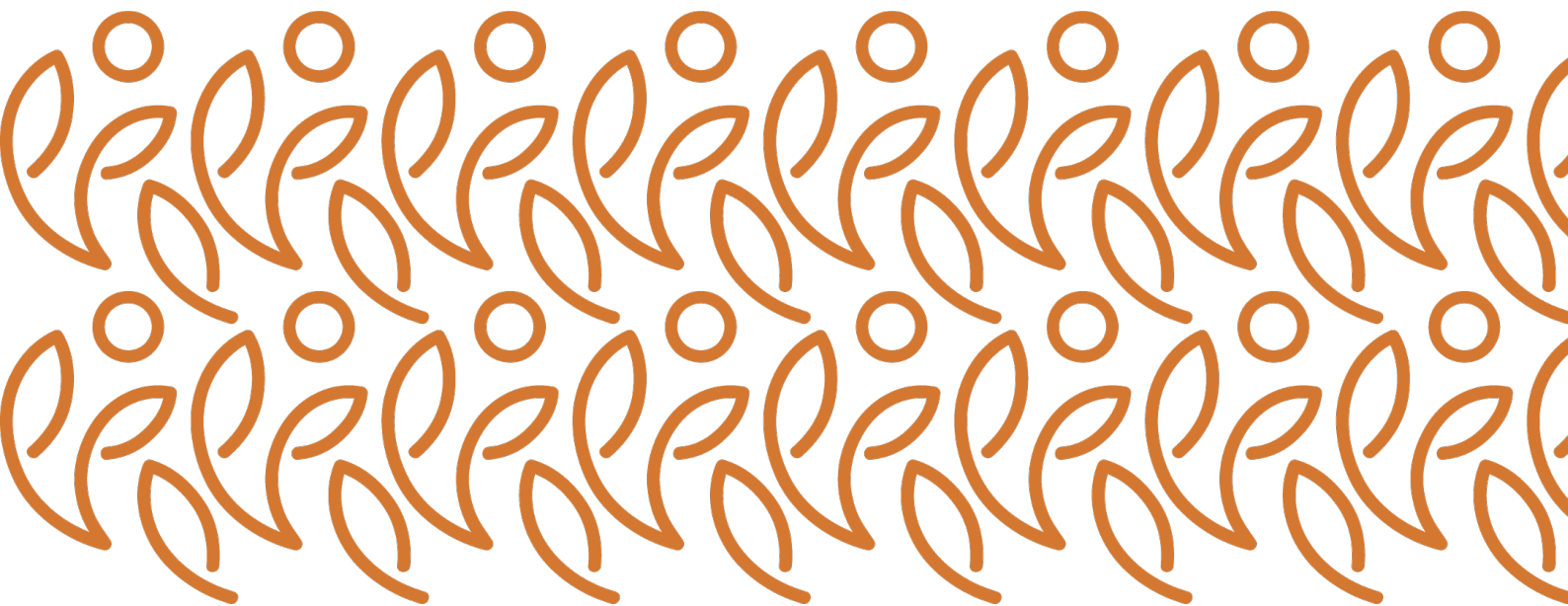

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue osavuosisikatsaus 1–3/2024

Sisällys

1	Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tuloslaskelma.....	3
1.1	Toimialuekohtaiset tuloslaskelmat ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	6
1.1.1	Hyvinvointialuehallinto.....	6
1.1.2	Terveys- ja sairaanhoitopalvelut.....	7
1.1.3	Perhe- ja sosiaalipalvelut.....	9
1.1.4	Ikäihmisten palvelut.....	11
1.1.5	Pelastustoimi.....	13
1.1.6	Hallinto- ja strategiapalvelut.....	15
1.1.7	Hankkeet.....	18
2	Hyvinvointialueiden rahoitus vuonna 2024.....	20
2.1	Hyvinvointialueen rahoituksen määräytyminen.....	20
2.2	Vuoden 2024 maksatuspäätös.....	20
2.3	VM:n tiedote 15.4.2024 "Kuntien peruspalvelujen valtionosuutta ja hyvinvointialueiden rahoitusta koskevia päätöksiä vuodelle 2024 muutetaan oikaisuvaatimusten johdosta".....	22
3	UTV-ohjelma.....	24
3.1	Toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen myönnetty avustus.....	26
4	Lainat ja lainanottovaltuus.....	30
5	Maakunnallinen näkökulma.....	32
6	Henkilöstöön liittyvä raportointi.....	34
7	Tytäryhtiöiden raportointi.....	35

1 Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen tuloslaskelma

Hyvinvointialueen toisen toimintavuoden toteumaa on kertynyt vasta kolmen kuukauden ajalta. Ennusteen tekeminen on haastavaa tilanteessa, jossa UTV:n ja muutosneuvotteluiden vaikutukset eivät vielä näy toteumaluvuissa. Toimenpiteitä on alettu toteuttaa ja seurantaa näiden osalta tehdään kuukausittain. Edellisen vuoden vertailutiedot erityisesti alkuvuoden osalta ovat epätarkkoja, joten peilaaminen edelliseen vuoteen ei anna täysin luotettavaa kuvaa tämän vuoden toteumista. Ennusteen haarukka on vielä niin suuri, että lukuja ei vielä esitetä. Erilaisia skenaarioita on rakennettu ja niiden mukaan alijäämän suuruus vaihtelee hyvin paljon.

Toiminnan laskutuksessa on hieman viivettä, mikä vaikuttaa toteumalukuihin. Tilanne on kuitenkin huomattavasti parempi kuin toiminnan käynnistymisvaiheessa viime vuonna.

Kirjanpitolautakunnan ohjeistus tilikauden aikaisesta raportoinnista ohjeistaa seuraavaa: "Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) 25 §:n mukaan hyvinvointialueille maksetaan varainhoitovuoden tammikuussa ja kesäkuussa molempina 2/12 koko vuoden rahoituksesta ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus yhtä suurina erinä. Valtion rahoitus esitetään katsauksissa tasasuuruksina kuukausierinä (1/12) koko vuoden rahoituksesta. Ennakkoon saatu rahoitus siirretään kirjanpidossa tuloennakoihin. Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 11 §:n mukainen lisärahoitus kirjataan sille tilikaudelle, jolle se on myönnetty. Viime vuoden vastaavan ajankohdan toteumassa valtion rahoitusta ei ole vielä jaksotettu ohjeistuksen mukaisesti.

Henkilöstökulujen toteumassa täytyy ottaa huomioon se, että lomarahat maksetaan kesäkuussa, joten toteumaprosentin tulee olla tässä vaiheessa vuotta tasaista toteumaa pienempi. Lääkäreiden urapolkupalkat maksettiin takautuvasti helmikuussa. Kokonaissumma oli suurempi kuin tilinpäätöksessä varattiin. Pelastustoimen ammattialalisän laskeminen on parhaillaan käynnissä eikä näy vielä toteumissa. Myöhemmin tänä vuonna toteutuvat palkankorotukset sekä toisaalta muutosneuvotteluiden ja UTV-ohjelman vaikutuksen näkyvät toteumissa myöhemmin. Edellisen vuoden toteumassa on mukana vielä alkuvuonna vanhojen organisaatioiden puolesta maksettuja 2022 vuodelle kuuluvia palkkoja, jotka on oikaistu viime vuonna vasta myöhemmin.

Taulukoissa talousarviomuutokset koostuvat UTV-ohjelman ja muutosneuvotteluiden toimenpiteistä. Muutetusta talousarviosta on päätetty aluevaltuustossa 11.3.2024.

Kun raportointi on laadittu, kierrossa oli vielä alkuvuoden laskuja, jotka eivät ehtineet toteumalukuihin mukaan, kun kirjanpito maaliskuulta suljettiin. Nämä vaikuttavat toteumiin jonkun verran.

Palveluiden ostoissa kuluja voi puuttua, koska toimittajien laskutusrytmi saattaa olla kuukausilaskutuksesta poikkeava, esim. projekteissa laskutus on sidottu projektietappeihin. Toisaalta esim. lisenssimaksut ICT-kuluissa ovat mukana koko vuoden osalta.

Tuloslaskelma	Ta 2024	Ta-muutos 2024	Muutettu ta 2024	Vuoden alusta	Tot %	Ed. vuoden tot.	Tp 2023
Toimintatuotot	160 763 200,00	2 247 500,00	163 010 700,00	33 934 540,02	20,8%	31 286 476,61	166 275 049,51
Myyntituotot	69 261 300,00	-70 000,00	69 191 300,00	14 650 018,15	21,2%	13 464 664,14	70 652 257,42
Muut myyntituotot	69 261 300,00	-70 000,00	69 191 300,00	14 650 018,15	21,2%	13 464 664,14	70 652 257,42
Maksutuotot	62 255 500,00	1 766 600,00	64 022 100,00	16 009 176,50	25,0%	11 234 911,12	64 378 603,93
Tuet ja avustukset	19 315 200,00	331 700,00	19 646 900,00	561 573,53	2,9%	5 252 552,18	19 546 606,40
Muut toimintatuotot	9 931 200,00	219 200,00	10 150 400,00	2 713 771,84	26,7%	1 334 349,17	11 697 581,76
Toimintakulut	-1 083 422 200,00	21 483 200,00	-1 061 939 000,00	-254 260 729,28	23,9%	-237 759 182,77	-1 077 873 197,51
Henkilöstökulut	-508 579 200,00	11 436 000,00	-497 143 200,00	-112 513 938,36	22,6%	-115 125 270,93	-514 071 689,62
Palkat ja palkkiot	-407 255 000,00	9 189 400,00	-398 065 600,00	-90 829 665,35	22,8%	-91 646 169,48	-412 552 563,64
Henkilösivukulut	-101 324 200,00	2 246 600,00	-99 077 600,00	-21 684 273,01	21,9%	-23 479 101,45	-101 519 125,98
Eläkekulut	-90 796 600,00	2 025 800,00	-88 770 800,00	-19 512 623,61	22,0%	-19 988 974,51	-86 022 625,63
Muut henkilösivukulut	-10 527 600,00	220 800,00	-10 306 800,00	-2 171 649,40	21,1%	-3 490 126,94	-15 496 500,35
Palvelujen ostot	-390 622 300,00	7 648 200,00	-382 974 100,00	-94 707 308,63	24,7%	-85 974 642,36	-384 596 544,68
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-84 396 400,00	1 032 200,00	-83 364 200,00	-21 369 789,11	25,6%	-20 269 878,13	-82 951 035,89
Avustukset	-28 903 700,00	509 200,00	-28 394 500,00	-8 031 136,37	28,3%	-3 374 314,75	-30 269 603,81
Muut toimintakulut	-70 920 600,00	857 600,00	-70 063 000,00	-17 638 556,81	25,2%	-13 015 076,60	-65 984 323,51
TOIMINTAKATE	-922 659 000,00	23 730 700,00	-898 928 300,00	-220 326 189,26	24,5%	-206 472 706,16	-911 598 148,00
VALTION RAHOITUS	909 525 700,00	0,00	909 525 700,00	227 361 454,93	25,0%	270 170 566,70	885 359 217,53
Rahoitustuotot ja -kulut	584 700,00	0,00	584 700,00	-385 112,14	-65,9%	375 679,92	1 650 752,56
Korkotuotot	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	42 308,35	4,2%	694 567,93	3 384 695,99
Muut rahoitustuotot	665 000,00	0,00	665 000,00	21 744,29	3,3%	4 528,68	454 622,89
Korkokulut	-990 000,00	0,00	-990 000,00	-437 243,37	44,2%	-309 427,51	-2 036 647,04
Muut rahoituskulut	-90 300,00	0,00	-90 300,00	-11 921,41	13,2%	-13 989,18	-151 919,28
VUOSIKATE	-12 548 600,00	23 730 700,00	11 182 100,00	6 650 153,53	59,5%	64 073 540,46	-24 588 177,91
Poistot ja arvonalentumiset	-23 057 000,00	0,00	-23 057 000,00	-5 644 108,38	24,5%	-5 121 570,11	-21 249 638,71
Suunnitelman mukaiset poistot	-23 057 000,00	0,00	-23 057 000,00	-5 644 108,38	24,5%	-5 121 570,11	-21 249 638,71
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-35 605 600,00	23 730 700,00	-11 874 900,00	1 006 045,15	-8,5%	58 951 970,35	-45 837 816,62
Varausten ja rahastojen muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	456 169,46
Poistoeron muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	454 533,85
Rahastojen muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 635,61
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-35 605 600,00	23 730 700,00	-11 874 900,00	1 006 045,15	-8,5%	58 951 970,35	-45 381 647,16

Palveluiden ostot eriteltynä tilikohtaisesti

Alla koko organisaation tasolla palveluiden ostot eriteltynä tilikohtaisesti.

ICT-palveluissa koko vuotta koskevat lisenssimaksut nostavat toteumaprosenttia

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
430 PALVELUJEN OSTOT	-390 622 300	7 648 200	-382 974 100	-94 721 696	24,73%	-85 974 642	10,17%	-384 596 545
4300 Asiakaspalvelujen ostot	-266 879 900	3 852 400	-263 027 500	-67 194 333	25,55%	-57 410 828	17,04%	-270 215 234
4303 Perhehoito ja tukihenkilöiden palkkiot	-7 244 500	0	-7 244 500	-1 906 157	26,31%	-3 431 942	-44,46%	-7 266 844
4315 Palveluseteli	-10 789 700	0	-10 789 700	-2 090 228	19,37%	-5 214 485	-59,91%	-12 643 905
4340 Asiantuntijapalvelut	-14 427 200	108 600	-14 318 600	-1 810 169	12,64%	-2 111 366	-14,27%	-10 705 567
4341 Toimistopalvelut	-178 200	0	-178 200	-81 771	45,89%	-17 899	356,85%	-140 361
4342 ICT-palvelut	-28 607 100	137 400	-28 469 700	-8 213 926	28,85%	-7 604 293	8,02%	-23 563 768
4344 Rahoitus- ja pankkipalvelut	-82 000	0	-82 000	-14 638	17,85%	-22 392	-34,63%	-91 392
4346 Työvoiman vuokraus	-10 258 900	555 000	-9 703 900	-2 522 119	25,99%	-988 141	155,24%	-8 582 237
4350 Painatukset, ilmoitukset, mark	-363 100	0	-363 100	-43 883	12,09%	-35 332	24,2%	-377 212
4360 Posti- ja kuriiripalvelut	-338 300	58 200	-280 100	-64 953	23,19%	-47 801	35,88%	-256 767
4370 Vakuutukset	-2 667 800	0	-2 667 800	-701 961	26,31%	-243 577	188,19%	-2 190 075
4380 Puhtaanapito- ja pesulapalvelu	-5 888 400	7 200	-5 881 200	-1 574 551	26,77%	-1 001 769	57,18%	-6 520 200
4390 Rak. ja al. rak. ja kunnossapito	-1 805 500	90 000	-1 715 500	-251 048	14,63%	-215 278	16,62%	-886 927
4400 Kaluston rak. ja kunnossapito	-3 688 000	221 400	-3 466 600	-706 061	20,37%	-548 208	28,79%	-2 696 217
4410 Majoitus- ja ravitsemispalvelu	-4 762 000	149 400	-4 612 600	-817 795	17,73%	-666 024	22,79%	-4 370 843
4420 Henkilöstön matkustuskulut	-3 621 000	407 900	-3 213 100	-757 895	23,59%	-760 634	-0,36%	-4 109 737
4421 Muut matkustus- ja kuljetuspal	-6 260 800	1 300	-6 259 500	-1 756 792	28,07%	-1 081 921	62,38%	-6 570 582
4430 Sosiaali- ja terveyspalvelut	-15 441 700	89 000	-15 352 700	-3 480 919	22,67%	-3 737 117	-6,86%	-17 909 861
4440 Koulutus- ja kulttuuripalvelut	-3 978 400	1 969 100	-2 009 300	-158 420	7,88%	-314 514	-49,63%	-2 957 057
4460 Muut yhteistoimintaosuudet	-856 700	0	-856 700	-111 272	12,99%	-66 542	67,22%	-395 927
4470 Muut palvelut	-2 482 000	1 300	-2 480 700	-459 296	18,51%	-452 360	1,53%	-2 132 548
4471 Työvälinekorvaukset	-1 100	0	-1 100	-3 511	319,16%	-2 218	58,32%	-13 284

1.1 Toimialuekohtaiset tuloslaskelmat ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1.1.1 Hyvinvointialuehallinto

10 HYVINVOINTIALUEHALLINTO

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot.-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	2 600 000	0	2 600 000	306 254	11,78%	628 898	-51,3%	2 165 960
320 MAKSUTUOTOT	0	0	0	0		0		115
330 TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	0		0		245 443
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	106 517		3 600	2 858,79%	13 408
YHTEENSÄ	2 600 000	0	2 600 000	412 770	15,88%	632 498	-34,74%	2 424 925

10 HYVINVOINTIALUEHALLINTO

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot.-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-3 398 900	43 900	-3 355 000	-623 460	18,58%	-613 664	1,6%	-7 006 174
401 HENKILÖSIVUKULUT	-613 700	10 400	-603 300	-106 015	17,57%	-107 704	-1,57%	-1 732 868
430 PALVELUJEN OSTOT	-4 081 600	120 300	-3 961 300	-981 663	24,78%	-414 915	136,59%	-4 643 949
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-349 400	2 200	-347 200	-141 539	40,77%	-93 063	52,09%	-809 039
470 AVUSTUKSET	-461 200	0	-461 200	-252 500	54,75%	-144 274	75,01%	-457 687
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-121 600	0	-121 600	-229 438	188,68%	-29 690	672,77%	-110 060
YHTEENSÄ	-9 026 400	176 800	-8 849 600	-2 334 614	26,38%	-1 403 310	66,36%	-14 759 777
TOIMINTAKATE	-6 426 400	176 800	-6 249 600	-1 921 844	30,75%	-770 812	149,33%	-12 334 851

Tuotoissa on erityisvelvoitemaksujen laskutusta Kuusiolinna Terveys Oy:ltä. Tämä erä tullaan hyvittämään, kun sopimus erikoissairaanhoidon irrottamisesta palvelusopimuksesta allekirjoitetaan.

Avustuksiin kirjattuja järjestöavustuksia ja valtuustoryhmien ryhmärahoja ei ole jaksotettu vaan toteumassa on koko vuoden osuus. Muissa toimintakuluissa on kirjattuna Kuntatyönantajien koko vuoden jäsenmaksu. Lisäksi sinne on kirjattu virheellisesti luottotappiokirjauksia, jotka tullaan oikaisemaan.

Valtion rahoitus on kirjattu keskitetysti hyvinvointialuehallintoon eikä sitä ole jyvitetty palveluille. Rahoitus on jaksotettu ohjeistuksen mukaisesti.

1.1.2 Terveys- ja sairaanhoitopalvelut

20 TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVEL

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	51 782 300	0	51 782 300	11 097 733	21,43%	9 924 916	11,82%	52 676 565
320 MAKSUTUOTOT	23 269 400	1 800 000	25 069 400	5 955 503	23,76%	5 495 888	8,36%	24 188 789
330 TUET JA AVUSTUKSET	62 600	0	62 600	31 172	49,8%	2 571	1 112,38%	16 870
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	496 700	0	496 700	136 947	27,57%	137 779	-0,6%	867 724
YHTEENSÄ	75 611 000	1 800 000	77 411 000	17 221 355	22,25%	15 561 154	10,67%	77 749 948

20 TERVEYS- JA SAIRAANHOITOPALVEL

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-184 309 000	3 518 200	-180 790 800	-40 443 305	22,37%	-41 385 265	-2,28%	-182 669 380
401 HENKILÖSIVUKULUT	-44 286 400	828 200	-43 458 200	-9 422 507	21,68%	-10 440 634	-9,75%	-44 004 907
430 PALVELUJEN OSTOT	-133 815 300	3 723 400	-130 091 900	-32 590 994	25,05%	-29 213 291	11,56%	-132 503 754
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-62 495 300	227 700	-62 267 600	-15 424 950	24,77%	-15 074 183	2,33%	-60 919 336
470 AVUSTUKSET	0	0	0	-7 211		-7 500	-3,85%	-9 001
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-4 144 000	0	-4 144 000	-1 217 526	29,38%	-773 894	57,32%	-3 670 431
YHTEENSÄ	-429 050 000	8 297 500	-420 752 500	-99 106 495	23,55%	-96 894 767	2,28%	-423 776 809
TOIMINTAKATE	-353 439 000	10 097 500	-343 341 500	-81 885 140	23,85%	-81 333 613	0,68%	-346 026 862

Terveys- ja sairaanhoitopalveluiden toimialueen tuotot ovat kaiken kaikkiaan toteutuneet suunniteltua pienempinä (vrt. laskennallinen 25 % toteumaprosentti). Myynti- ja maksutuottoja on kertynyt suunniteltua vähemmän johtuen mm. LifeCare-ohjelman päivityksestä. Lisäksi lääkäreiden koulutuskorvaukset maksetaan loppuvuodesta, mikä osaltaan alentaa toteumaprosenttia.

Toimintakulujen toteuma kokonaisuudessaan on alle laskennallisen 25 % toteumaprosentin. Henkilöstökulujen toteuma on tällä hetkellä alle suunnitellun johtuen siitä, että lomarahat maksetaan kesäkuulla. Palvelujen ostoissa mennään jonkun verran yli suunnitellun johtuen mm. työvoiman vuokrauskuluista sekä kaluston rakennus- ja kunnossapitopalvelujen alkuvuoden painotuksesta. Myös etupainotteinen laskutus esim. ICT-palveluissa selittää ylitystä. Aineiden ja tarvikkeiden ostot ovat toteutuneet jonkin verran alle suunnitellun. Muiden toimintakulujen ylitys johtuu mm. alkuvuodelle kirjatuista suurista luottotappioista sekä leasing-vuokrien jaksotuksista.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen päätavoitteet vuodelle 2024	Alueen väestön terveys, hyvinvointi ja turvallisuus kehittyvät positiivisesti	Palvelujen laatu ja asiakastyytyväisyys kehittyvät positiivisesti. Palveluille on asetettu selkeät laatuksikriteerit	Erytishuomiota vaativat asiakasryhmät tunnistetaan ajoissa ja niihin kohdistetaan resursseja oikea-aikaisesti	Henkilöstö on osaavaa ja tyytyväistä, pito- ja vetovoima kehittyvät myönteisesti	Rahoitus on riittävää ja talous on tasapainossa
Strategiassa määritelty päätavoitetta kuvaava indikaattori	Sote-palvelutarvekerroin, jonka perusteella määräytyy noin 80 prosenttia hyvinvointialueen rahoituksesta Kansalaisten omatoimista varautumista tukevan työn kohdentuminen ja toteutuminen. Pelastustoimen onnettomuuksien ennaltaehkäisevän turvallisuustyön toteutuminen ja kohdentuminen. Kiireellisten hälytystehtävien toimintavalmiusajan toteutuminen riskialueittain	Asiakastyytyväisyys	Hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen lakisääteisessä ajassa	Henkilöstön työhyvinvointi ja pysyvyys	Palvelutuotannon järjestämisen ja tuottamistapojen tasapaino Sote-palvelutarvekerroin, jonka perusteella määräytyy noin 80 prosenttia hyvinvointialueen rahoituksesta Talousarvio, sen toteutuminen ja sitä indikoivat kustannusindikaattorit
Toimialue:	Terveys- ja sairaanhoidon palvelut				
Toimialueen määrittelemä päätavoitetta kuvaava indikaattori	Väestö saa tarpeelliset terveys- ja sairaanhoidon palvelut oikea-aikaisesti ja joustavasti. INDIKAATTORI: Hoitoon pääsy Digitaalisten palvelujen käytön lisääntymien	Asiakastyytyväisyyskyselyt NPS	Hoitotakuun toteutuminen lakisääteisessä ajassa. INDIKAATTORI: Hoitoon pääsytiedot THL:n rekisterit.	Hyvinvoiva oikein kohdennettu henkilöstö. Ammattitaitoista henkilöstöä pystytään rekrytoimaan	Talousarvion seuranta. UTV ohjelman toteutuminen. (henkilöstökulut, ostopalvelut)
Toimialue: miten tavoite näkyy koko toimialueen toiminnassa	Tavoitteita seurataan, ja tarvittaessa reagoidaan.	Palvelualueilla hyödynnetään asiakastyytyväisyyskyselyjen tuloksia toiminnan kehittämisessä.	Tavoitteita seurataan jatkuvasti ja muutoksiin reagoidaan.	Sairauspoissaolojen määrä laskee.	Talousarvion toteutumista seurataan ja reagoidaan aktiivisesti.
Seuranta Q1	OmaEp -digipalveluun kehittäminen jatkunut. Chat -palvelua lisätty lähiterveyspalveluissa, kuntoutuspalveluissa, suunterveydenhuollossa, mielenterveys- ja riippuvuushoidon palveluissa.	Asiakastyytyväisyyskyselyä ei toteutettu Q1 aikavälillä	Esh yli 180 vrk hoitoa odottaneita 295. Kirurgialla jonossa olevista 13% (257) Psykiatriassa alle 23 v 5 potilasta. PTH:ssa 14 vrk:n hoitakuu toteutuu 87%, Suunth 3 kk:ssa 88% ja 4kk:ssa 41 %	1-3/2024 sairauspoissaolopäiviä yht. 15202. Sairauspoissaolojen määrä on pystynyt ennallaan viime vuoden vastaavaan aikaan vrt:na.	UTV ohjelma käynnistynyt. Toimintatuotot 22,2 %, toimintakulut 23,2% (henkilöstökulut 22,2%, palvelujen ostot 24,8%)

30 PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	6 673 700,00	0,00	6 673 700,00	1 453 744,59	21,78%	992 548,82	46,47%	6 574 088,62
320 MAKSUTUOTOT	5 684 400,00	-33 400,00	5 651 000,00	1 767 326,23	31,27%	608 718,83	190,34%	6 848 329,84
330 TUET JA AVUSTUKSET	603 100,00	0,00	603 100,00	90 246,30	14,96%	10 010,35	801,53%	726 916,69
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	2 256 200,00	-35 800,00	2 220 400,00	685 990,32	30,89%	80 721,13	749,83%	2 810 787,46
YHTEENSÄ	15 217 400,00	-69 200,00	15 148 200,00	3 997 307,44	26,39%	1 691 999,13	136,25%	16 960 122,61

30 PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-59 714 800,00	1 267 600,00	-58 447 200,00	-13 343 769,98	22,83%	-13 376 401,01	-0,24%	-58 715 090,13
401 HENKILÖSIVUKULUT	-16 005 700,00	294 300,00	-15 711 400,00	-3 580 196,48	22,79%	-3 664 263,94	-2,29%	-15 780 692,48
430 PALVELUJEN OSTOT	-100 629 000,00	805 400,00	-99 823 600,00	-26 822 327,58	26,87%	-25 431 684,05	5,47%	-111 268 581,59
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 158 700,00	42 300,00	-2 116 400,00	-387 874,77	18,33%	-493 108,68	-21,34%	-1 901 493,11
470 AVUSTUKSET	-18 231 000,00	0,00	-18 231 000,00	-5 277 520,85	28,95%	-2 406 592,84	119,29%	-20 066 920,82
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-456 100,00	600,00	-455 500,00	-141 734,40	31,12%	-115 706,13	22,5%	-538 312,31
YHTEENSÄ	-197 195 300,00	2 410 200,00	-194 785 100,00	-49 553 424,06	25,44%	-45 487 756,65	8,94%	-208 271 090,44
TOIMINTAKATE	-181 977 900,00	2 341 000,00	-179 636 900,00	-45 556 116,62	25,36%	-43 795 757,52	4,02%	-191 310 967,83

1.1.3 Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimintatuotot ovat ensimmäisellä vuosineljänneksellä hieman ylittyneet 26,39 %, euroina ylitys on 200 t€. Asiakaslaskutus on ajan tasalla sekä asiakasmaksujen nousu vuonna 2024 selittää osittain toteuman ylityksen. Osittain toimintatuotoissa on mukana ja toisaalta puuttuu tuottoja, jotka toteutuvat muutaman kerran vuodessa ja siten ei toteudu tasaisen toteuman mukaan.

Toimintakulut ovat hieman ylittyneet 25,44 %, euroina ylitys on noin 860 t€. Henkilöstökulut ovat alittuneet, toteumaprosentti on 22,8 %, mutta mahdollisesti toteuma on liian korkea, koska henkilöstökuluihin vaikuttavat erät toteutuvat vasta seuraavilla kausilla. Lomarahat ja palkankorotukset kesäkuulla ja toisaalta säästöt tulevilla kausilla. Palvelujen ostoissa ylitys on huomattava 26,87 % ylitys euroina noin 1,8 milj. €, ylityksen yhtenä syynä on osittain toimittajien hintojen kohoaminen sekä osittain kuluista, jotka kohdistuvat koko vuodelle. Avustukset ovat myös ylittyneet toteuma 28,95 % ylitys kuitenkin johtuu enimmäkseen vammaisille annettavien avustusten kirjauskäytännön muutoksista.

Kokonaisuudessaan perhe- ja sosiaalipalvelujen muutosneuvottelujen sekä UTV:n säästöjen vaikutukset ovat tulossa vasta seuraavilla kausilla.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen päätavoitteet vuodelle 2024	Alueen väestön terveys, hyvinvointi ja turvallisuus kehittyvät positiivisesti	Palvelujen laatu ja asiakastytyvyys kehittyvät positiivisesti. Palveluille on asetettu selkeät laatuksiteerit	Erityishuomiota vaativat asiakasryhmät tunnistetaan ajoissa ja niihin kohdistetaan resursseja oikea-aikaisesti	Henkilöstö on osaavaa ja tyytyväistä, pito- ja vetovoima kehittyvät myönteisesti	Rahoitus on riittävää ja talous on tasapainossa
Strategiassa määritelty päätavoitetta kuvaava indikaattori	Sote-palvelutarverroin, jonka perusteella määräytyy noin 80 prosenttia hyvinvointialueen rahoituksesta Kansalaisten omatoimista varautumista tukevan työn kohdentuminen ja toteutuminen. Pelastustoimen onnettomuuksien ennaltaehkäisevän turvallisuustyön toteutuminen ja kohdentuminen. Kiireellisten hälytystehtävien toimintavalmiusajan toteutuminen riskialueittain	Asiakastytyvyys	Hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen lakisääteisessä ajassa	Henkilöstön työhyvinvointi ja pysyvyys	Palvelutuotannon järjestämisen ja tuottamistapojen tasapaino Sote-palvelutarverroin, jonka perusteella määräytyy noin 80 prosenttia hyvinvointialueen rahoituksesta Talousarvio, sen toteutuminen ja sitä indikoivat kustannusindikaattorit
Toimialue: Perhe- ja sosiaalipalvelut					
Toimialueen määrittelemä päätavoitetta kuvaava indikaattori	Palvelutarvetta kuvaavat muutokset, raskaampien palveluiden käyttö ei lisääntynyt.	Asiakastytyvyys Digitaalisten palveluiden osuus kasvaa.	Erityistä tukea tarvitsevien osuus asiakkaista	Eri ammattiryhmien palkkausrakenteet valmiina	Talousseuranta
Toimialue: miten tavoite näkyy koko toimialueen toiminnassa	Kotiin annettavien palvelujen määrä lisääntyy.	Asiakaspalautteiden, palvelun vastaavuus suhteessa tarpeisiin	Tunnistetaan palveluissa nykyistä paremmin palvelujen tarpeet		Talouden seuranta ja ostopalvelujen hallinta ja muutoksiin reagoidaan nopeasti.
Seuranta Q1	Kotiin annettavien palveluiden määrää on saatu vahvistettua, mm. pohjoiselle alueelle vammais- ja työikäisten asumispalveluissa. Kotiin annettavia palveluja lisätty osana UTV (perhetyö, lasten ja nuorten perustason mielenterveyspalvelut). Tilastokehitystä ei vielä saatavilla.	Chat-palvelua on laajennettu koko peson alueella. Vihta-ajanvarausjärjestelmän käyttöönotto etenee ja on laajentunut. NPS -pilotointisuunnittelu käynnistymässä (asiakaspalautteet). Sähköinen perhekeskus laajentunut, nyt uutena otettu käyttöön nuorten OmaHelpperi. Etävastaanottotyöskentely valmistelussa esim. psykiatrit.	Koko peson osalta on erityistä tukea tarvitsevien tilannetta ja määrittelyä työstetty mm. kouluttautumalla. Osallistumme tiiviisti asiaan liittyvään kansalliseen keskusteluun ja asia on osa tehtäväarakeselvitystä. Lastensuojelun asiakasmäärä on laskenut, mikä voi kertoa siitä, että aiempaa enemmän asiakkaat saavat tukea myös ennen tuen tarpeisia. Käsitteilyajoissa on jonkin verran ylityksiä.	Sotesopimuksen mukainen hinnoittelutyö on toimi-alueella tehty. Järjestelyvaraerillä saatiin korjattua palkkausrakennetta, ammattinimikkeitä on saatu yhdenmukaistettua. Kriittisimmät ammattiryhmät psykologit: hienoinen kasvu henkilöstön määrässä, kun taas sosiaalityöntekijöiden saatavuus heikentynyt erityisesti Eteläisen alue. Rekrytointiongelmia myös asumispalveluissa ja määräaikaissuorissa.	Talodenseuranta on säännöllistä ja sitä käsitellään palvelualueittain tiiviissä yhteistyössä cotrollerien kanssa. Mm. sijaishuollon asiakasohjausryhmä on käynnistynyt 11/23, lisäksi muita talouden täsmäseuranta tukevia rakenteita suunnitteilla.

1.1.4 Ikäihmisten palvelut

40 IKÄIHMISTEN PALVELUT

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	6 168 300	0	6 168 300	1 382 783	22,42%	1 528 860	-9,55%	6 664 484
320 MAKSUTUOTOT	32 861 700	0	32 861 700	8 252 079	25,11%	5 107 693	61,56%	33 229 382
330 TUET JA AVUSTUKSET	14 000	0	14 000	10 563	75,45%	0		42 991
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	5 695 800	0	5 695 800	1 412 500	24,8%	783 065	80,38%	6 101 646
YHTEENSÄ	44 739 800	0	44 739 800	11 057 924	24,72%	7 419 618	49,04%	46 038 502

40 IKÄIHMISTEN PALVELUT

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-83 372 600	1 978 000	-81 394 600	-19 003 871	23,35%	-19 363 152	-1,86%	-85 412 549
401 HENKILÖSIVUKULUT	-22 058 800	554 000	-21 504 800	-4 512 173	20,98%	-4 975 519	-9,31%	-20 919 961
430 PALVELUJEN OSTOT	-100 571 600	941 600	-99 630 000	-25 423 439	25,52%	-21 761 025	16,83%	-96 406 701
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 083 400	33 800	-3 049 600	-644 381	21,13%	-660 445	-2,43%	-2 895 387
470 AVUSTUKSET	-10 211 500	509 200	-9 702 300	-2 513 904	25,91%	-815 936	208,1%	-9 598 219
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-1 601 900	10 700	-1 591 200	-355 082	22,32%	-154 623	129,64%	-862 864
YHTEENSÄ	-220 899 800	4 027 300	-216 872 500	-52 452 850	24,19%	-47 730 699	9,89%	-216 095 681
TOIMINTAKATE	-176 160 000	4 027 300	-172 132 700	-41 394 926	24,05%	-40 311 081	2,69%	-170 057 179

Ikäihmisten palveluissa kokonaisuus alittaa talousarvion maaliskuun tilanteessa (tasainen toteuma olisi 25 %).

Toimintatuotot kokonaisuutena alittavat hieman. Maksutuotoissa on ylitystä. Myyntituotoissa sotainvalidien ja rintamaveteraanien korvauksia on jaksotettu toteumaan varovaisesti, vuoden aikana jaksotusta tarkistetaan tarvittaessa. Muissa toimintatuotoissa vuokratuotot ovat lähes talousarviossa.

Toimintakulut alittavat kokonaisuutena. Henkilöstökulut alittavat tällä hetkellä tasaiseen toteumaan verraten. Kuitenkin on huomioitava, että lomarahoja ei ole jaksotettu tasaisesti vuodelle, vaan ne toteutuvat kesällä. Palvelujen ostoissa ylitystä on asiakaspalvelujen ostoissa kotihoidon ja ympärivuorokautisen palveluasumisen kohdalla. Muiden palveluiden ostoissa tällä hetkellä ylittävät henkilöstön matkustuskulut ja muut kuljetuspalvelukulut, pesulapalvelut ja ICT-palvelut. Aineiden ja tarvikkeiden käyttö on ollut talousarviota pienempää. Avustuksissa on ylitystä omaishoidontuen kohdalla.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen päätavoitteet vuodelle 2024	Alueen väestön terveys, hyvinvointi ja turvallisuus kehittyvät positiivisesti	Palvelujen laatu ja asiakastytyväisyys kehittyvät positiivisesti. Palveluille on asetettu selkeät laatuksiteerit	Erytishuomiota vaativat asiakasryhmät tunnistetaan ajoissa ja niihin kohdistetaan resursseja oikea-aikaisesti	Henkilöstö on osaavaa ja tyytyväistä, pito- ja vetovoima kehittyvät myönteisesti	Rahoitus on riittävää ja talous on tasapainossa
Strategiassa määritelty päätavoitteita kuvaava indikaattori	Sote-palvelutarvekerroin, jonka perusteella määräytyy noin 80 prosenttia hyvinvointialueen rahoituksesta Kansalaisten omaoimista varautumista tukevan työn kohdentuminen ja toteutuminen. Pelastustoimen onnettomuuksien ennaltaehkäisevän turvallisuustyön toteutuminen ja kohdentuminen. Kiireellisten hälytystehtävien toimintavalmiusajan toteutuminen riskialueittain	Asiakastytyväisyys	Hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen lakisääteisessä ajassa	Henkilöstön työhyvinvointi ja pysyvyys	Palvelutuotannon järjestämis- ja tuottamistapojen tasapaino Sote-palvelutarvekerroin, jonka perusteella määräytyy noin 80 prosenttia hyvinvointialueen rahoituksesta Talousarvio, sen toteutuminen ja sitä indikoivat kustannusindikaattorit
Toimialue: Ikäihmisten palvelut					
Toimialueen määrittelemä päätavoitteita kuvaava indikaattori	Ikääntyvien henkilöiden hyvinvointia tukevien palveluotojen kehittyminen ja saavutettavuus	Koko toimialueella on käytössä säännöllisen kotihoitopalvelun ja ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä RAI arviointi- ja laatu järjestelmä	Asiakkaiden palvelutarpeisiin vastataan oikea-aikaisesti ja tarvetta vastaavin keinoin	Työyksiköissä toteutuu uuden henkilöstön perehdytys ja kaikissa yksiköissä on ajantasainen perehdytysmateriaali Henkilöstön riittävyyden seuranta tehdään säännöllisesti: lakisääteisen henkilöstömitoituksen seuranta, asiakastyöajan seuranta, sairauspoissaolojen määrä, avointen vakanssien määrä	Oman palvelutuotannon suoritettavat suurimpien palvelukokonaisuuksien osalta on laskettu ja vertailua yksityisten palveluntuottajien palvelutarjontaan on tehtävissä säännöllisesti
Toimialue: miten tavoite näkyy koko toimialueen toiminnassa	75-vuotta täyttäneiden kuntalaisten hyvinvointipäivien kävijämäärä/vuosi	Saadaan ajantasaista tietoa palvelun laadusta ja josta saatavan vertailutiedon avulla voidaan palvelutoiminnan laatua edelleen kehittää. Palvelualueilla sovitaan tietyt RAI-laatu mittarit ja niille tavoitearvot, joita seurataan koko vuoden	Ikäihmisten asiakasohjauksen neuvonta- ja ohjauspalveluihin tulevista yhteydenotoista enintään 25% ohjautuu palvelutarpeen arviointiin. RAI-arviointimittareita käyttäen tunnistetaan erityishuomiota vaativat asiakasryhmät ja palveluita myönnetään asiakkaille myöntämisperusteiden mukaisesti	Henkilöstön pito- ja vetovoima lisääntyy eli henkilöstövaihtuvuus vähenee. Poissaolopäivien määrä vähentyy	Palvelutoiminnan kustannuslaskenta on jatkuva oman toiminnan ja ostopalveluiden osalta. Palveluiden tuottamistapojen kehittämisessä keskeinen tekijä on kustannustietoisuus.
Seuranta Q1	75-vuotiaiden päivät alkavat kevään 2024 aikana, ei vielä kävijämääriä ilmoitettavissa	Palvelualueista kotihoitoon ja ympärivuorokautiseen palveluasumiseen on sovitut seurattavat mittarit. Asiakasohjauksessa käytössä palvelutarpeen arvioinnin sovitut mittarit. Toimintakyvyn tuen palveluissa käytetään RAI-laatu mittareita vasta soveltuvin osin, ei seurattavia mittareita.	Maaliskuu 2024 tilanne: palvelutarpeen arviointiin on edennyt kaikista yhteydenotoista 19%. RAI-järjestelmän käyttöä ja osuutta erityistä huomiota vaativien asiakasryhmien tunnistamista kehitetään vuoden aikana.	Henkilöstön irtisanoutumisten määrä (poislukien eläköityneet) v. 2023 91 henkilöä, tilastovertailua kuluvaan vuoteen osalta pystytään tekemään 1-6 raportointiin. Sairauspoissaolojen määrä 1-3/2023 (15229 pv) vs. 1-3/2024 (13698 pv)	Ympärivuorokautisen palveluasumisen oman tuotannon kustannuslaskentaa tehdään ja kotihoitopalveluiden kustannuslaskenta valmistelussa. Kuntouttavan lyhytaikaishoivan osalta tarve toteuttaa kustannuslaskentaa. Logex costing -järjestelmän kautta tavoite saada säännönmukainen kustannuslaskenta toteutumaan

1.1.5 Pelastustoimi

50 PELASTUSTOIMI

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Poikkeama	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	229 500	-70 000	159 500	63 017	-96 483	39,51%	61 266	2,86%	339 853
320 MAKSUTUOTOT	305 000	0	305 000	0	-305 000	0,0%	0		0
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	110 000	5 000	115 000	3 582	-111 418	3,11%	0		17 763
YHTEENSÄ	644 500	-65 000	579 500	66 599	-512 901	11,49%	61 266	8,7%	357 615

50 PELASTUSTOIMI

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Poikkeama	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-9 710 000	-334 700	-10 044 700	-2 186 110	7 858 590	21,76%	-1 999 071	9,36%	-10 475 020
401 HENKILÖSIVUKULUT	-2 315 700	-79 100	-2 394 800	-507 463	1 887 337	21,19%	-504 492	0,59%	-2 510 776
430 PALVELUJEN OSTOT	-2 064 700	38 200	-2 026 500	-440 461	1 586 039	21,74%	-411 054	7,15%	-1 295 451
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 200 500	5 900	-1 194 600	-483 292	711 308	40,46%	-230 424	109,74%	-1 105 319
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-43 000	3 000	-40 000	-16 576	23 424	41,44%	-9 951	66,58%	-47 226
YHTEENSÄ	-15 333 900	-366 700	-15 700 600	-3 633 902	12 066 698	23,14%	-3 154 992	15,18%	-15 433 791
TOIMINTAKATE	-14 689 400	-431 700	-15 121 100	-3 567 303	11 553 797	23,59%	-3 093 726	15,31%	-15 076 176

Vuodenvaihteen 2023–2024 pakkasjakso lisäsi pelastustoimen kiireellisten tehtävien hälytysmäärää arvioilta 40 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna tammi-helmikuun ajalta. Merkittäviä kustannusvaikutuksia syntyi erityisesti lukuisten suurpalojen takia, jotka sattuivat 25–30 asteen pakkasessa. Näissä jouduttiin pitkäkestoisuuden lisäksi huomioimaan normaalista poikkeavat henkilöstön vaihdot jatkuvuuden hallinnan takia ja poikkeukselliset säätilanteeseen liittyvät huoltotoimenpiteet.

Hälytys- ja kutsurahaa koskevan paikallisen sopimuksen käyttöönoton arvioidaan lisäävän pelastustoimen kustannuksia. Vastaavasti hälytys- ja kutsurahan paikallisen sopimuksen arvioidaan lisäävän kiireellisten tehtävien hälytykseen tulevaa henkilöstöä, jonka myötä voidaan välttyä hälytysvasteen korotuksilta tilanteissa, joissa tehtävän pitäisi hoitua normaalista yhdellä yksiköllä, mutta henkilöstövajeen takia tehtävälle on hälytettävä toinen yksikkö seuraavalta paloasemalta.

Hyttes 1.3.2023 voimaan tulleen ammattialalisää koskevien kirjausten arvioidaan lisäävän merkittävästi pelastustoimen kustannuksia.

Pelastustoimen talouden ja toiminnan suurin muutostekijä on onnettomuuksien määrä ja -laatu. Vuosi 2023 oli talouden muutostekijöiden osalta suotuisa. Kiireellisten tehtävien määrässä tapahtui pientä laskua ja erityisen merkittäviä suuria tai pitkäkestoisia onnettomuuksia ei sattunut. Vuoden 2024 arvioidaan ainakin alkuvuoden osalta poikkeavan edellisestä ja talouden muutostekijät ovat kasvattamassa pelastustoimen kustannuksia.

Palvelutoiminnan tavoitteen kuvaus	Tavoitteen kriteerit ja mittari	Seuranta Q1
<p>Kiireellisessä pelastustoiminnassa saavutetaan palvelutasopäätöksessä hyväksytyt pelastustoiminnan toimintavalmiusajat (PeL 28 §)</p> <p>Onnettomuuskehityksen seuranta (PeL 43 §)</p>	<p>Ensimmäinen yksikkö: Riskialue I (6 min) Riskialue II (10 min) Riskialue III (20 min) Riskialue IV (- min)</p> <p>Tehokas pelastustoiminta: Riskialue I (11 min) Riskialue II (14 min) Riskialue III (23 min) Riskialue IV (- min)</p> <p>Hälytysmäärän ja - onnettomuustyyppien seuranta.</p> <p>Mittari: Pronto, toimenpiderekisteri (PeL 91§)</p>	<p>I 6:24 (42%) II 6:00 (87%) III 7:12 (100%) IV 10:24 (100%)</p> <p>I 7:54 (100%) II 8:57 (87%) III 11:47 (91%) IV 15:06 (97%)</p> <p>Toteutettu</p>
<p>Onnettomuuksien ehkäisy ja valvontatoiminta</p>	<p>Eritystä vaara aiheuttavien kohteiden (PeL 48 §) ulkoiset pelastussuunnitelmat on tehty 100 %</p> <p>Yritys- ja laitospöytäkirjojen (A1-A6) valvonnan määrätavoite toteutuu 90 % tavoitteesta.</p> <p>Paloturvallisuuden Itsearviointin (B1-B2 kohteiden) määrätavoite toteutuu 85 % tavoitteesta.</p> <p>Onnettomuuksien ehkäisyn ja valvontatoiminnan laatua sekä vaikuttavuutta seurataan onnettomuuksien lukumäärää ja pelastustoiminnan onnistumista sekä vahinkojen, vakavasti loukkaantuneiden ja menehtyneiden lukumäärää seuraamalla.</p>	<p>Toteutunut 100%</p> <p>Toteutunut 26% 341/1301</p> <p>Aloitettu Q1</p> <p>Toteutetaan</p>
<p>Omatoimisen varautumisen toteutuminen</p>	<p>Pelastussuunnitelmien, yleisötilaisuuksien Pelastussuunnitelmien valvonnan laadun ja määrän seuranta.</p> <p>Mittari: Merlot, valvontarekisteri (PeL 93 §)</p> <p>Turvallisuusviestinnän toteutuminen 20 % väestöstä.</p> <p>Mittari: Pronto, toimenpiderekisteri (PeL 91 §)</p>	<p>Aloitettu Q1</p> <p>Aloitettu Q1</p>
<p>Pelastuslaitoksen palvelut ovat laadukkaita ja vaikuttavia. Laadun ja vaikuttavuuden arviointi toteutuu säännöllisesti kaikissa</p>	<p>Mittari: Omavalvontaohjelma (Pelastustoimen järjestämislaki 16 §)</p>	<p>Aloitettu Q1</p>

1.1.6 Hallinto- ja strategiapalvelut

60 HALLINTO- JA STRATEGIAPALVELUT

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	1 807 500	0	1 807 500	346 487	19,17%	328 030	5,63%	2 231 163
320 MAKSUTUOTOT	135 000	0	135 000	34 268	25,38%	22 611	51,55%	111 988
330 TUET JA AVUSTUKSET	3 335 100	0	3 335 100	400 226	12,0%	107 404	272,63%	3 677 889
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	1 372 500	250 000	1 622 500	368 237	22,7%	329 184	11,86%	1 858 804
YHTEENSÄ	6 650 100	250 000	6 900 100	1 149 218	16,66%	787 229	45,98%	7 879 843

60 HALLINTO- JA STRATEGIAPALVELUT

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-60 444 500	2 748 500	-57 696 000	-14 535 551	25,19%	-14 275 980	1,82%	-61 312 886
401 HENKILÖSIVUKULUT	-14 553 100	646 600	-13 906 500	-3 396 421	24,42%	-3 626 267	-6,34%	-14 821 232
430 PALVELUJEN OSTOT	-36 762 400	2 289 500	-34 472 900	-7 453 315	21,62%	-6 975 079	6,86%	-29 086 180
450 AINEET, TARVIKKEET JA TALVAPAIKAT	-15 094 200	718 800	-14 375 400	-4 276 200	29,75%	-3 708 929	15,29%	-15 127 969
470 AVUSTUKSET	0	0	0	20 000		-12		-120 012
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-63 066 900	844 500	-62 222 400	-15 659 225	25,17%	-11 824 580	32,43%	-60 561 111
YHTEENSÄ	-189 921 100	7 247 900	-182 673 200	-45 300 712	24,8%	-40 410 847	12,1%	-181 029 390
TOIMINTAKATE	-183 271 000	7 497 900	-175 773 100	-44 151 495	25,12%	-39 623 617	11,43%	-173 149 546

Tuottopuolella työterveyshuollon Kela-korvaus kirjataan vasta tilinpäätöksessä eikä sitä ole jaksotettu toteumaan. Siksi tukien ja avustusten toteuma on alhainen.

Henkilöstökulujen toteumaprosentti on korkea siihen nähden, että lomarahoja ei ole jaksotettu vaan toteuma kirjataan kerralla kesäkuulle. Toisaalta muutosneuvotteluiden ja UTV:n toimenpiteistä odotetaan huomattavia säästöjä toimialueelle.

Aineissa ja tarvikkeissa elintarvikkeiden toteuma tasaantuu UTV-toimenpiteiden vaikutuksesta vasta syksyllä. Lämmityksen toteumassa on normaalia vuodenaajoista johtuvaa vaikutusta toteumaan. Terveyskirjaston kulut kirjautuvat alkuvuosipainotteisesti.

Vuokrakulujen toteuma on hieman yli tasaisen toteuman. Tätä täytyy seurata vuoden mittaan.

<p>Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen päätavoitteet vuodelle 2024</p>	<p>Alueen väestön terveys, hyvinvointi ja turvallisuus kehittyy positiivisesti</p>	<p>Palvelujen laatu ja asiakastyytyväisyys kehittyy positiivisesti. Palveluille on asetettu selkeät laatukriteerit</p>	<p>Erityishuomiota vaativat asiakasryhmät tunnistetaan ajoissa ja niihin kohdistetaan resursseja oikea-aikaisesti</p>	<p>Henkilöstö on osaavaa ja tyytyväistä, pito- ja vetovoima kehittyy myönteisesti</p>	<p>Rahoitus on riittävää ja talous on tasapainossa</p>
<p>Strategiassa määritelty päätavoitetta kuvaava indikaattori</p>	<p>Sote-palvelutarvekerroin, jonka perusteella määräytyy noin 80 prosenttia hyvinvointialueen rahoituksesta Kansalaisten omatoimista varautumista tukevan työn kohdentuminen ja toteutuminen. Pelastustoimen onnettomuuksien ennaltaehkäisevän turvallisuustyön toteutuminen ja kohdentuminen. Kiireellisten hälytystehtävien toimintavalmiusajan toteutuminen riskialueittain</p>	<p>Asiakastyytyväisyys</p>	<p>Hoito- ja palvelutakuiden toteutuminen lakisääteisessä ajassa</p>	<p>Henkilöstön työhyvinvointi ja pysyvyys</p>	<p>Palvelutuotannon järjestämis- ja tuottamistapojen tasapaino Sote-palvelutarvekerroin, jonka perusteella määräytyy noin 80 prosenttia hyvinvointialueen rahoituksesta Talousarvio, sen toteutuminen ja sitä indikoivat kustannusindikaattorit</p>

Toimialue:	Hallinto- ja strategiapalvelut				
Toimialueen määrittelemä päätavoitetta kuvaava indikaattori	<p>Toiminta on turvallista ja jatkuvuus häiriötilanteissa on varmistettu.</p> <p>INDIKAATTORI: - kriittiset riskit (luokittelu) - ohjeistus (Kyllä/ei) - Haipro-ilmoitusten määrä ja riskiluokitus</p>	<p>Tarjotaan työkalut asiakastytyväisyyden mittaamiseen (Kyllä/ei)</p> <p>Toteutetaan organisaatiotasoinen asiakaslähtöisen palvelun koulutuskokonaisuus</p> <p>INDIKAATTORI: Saavutettavuuden ja osallistumisen seuranta</p> <p>Palvelut ovat laadukkaita ja lainmukaisia: - Hankinnat: markkinaoikeuden tuomiot - TESA: muistutusten määrä /tuomioistuinkäsitteily - Työriitojen määrä, joissa tuomio HVA:n vastainen</p>	<p>Asiakassegmentointiin tarvittavaa dataa palveluiden käytettävissä. (Kyllä/Ei)</p>	<p>Henkilökuntaa on riittävästi toiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Henkilökunta on sitoutunutta ja tyytyväistä. HR:n eri indikaattorit Kehitetään etä- ja digikouluttautumisen mahdollisuuksia. - %-osuus kaikista koulutuksista</p> <p>YTA-yhteistyön hyödyntäminen. (Kyllä/Ei)</p>	<p>Koko hyvinvointialueella säästyneet vuokratulot (tavoite 20 %).</p> <p>Tilojen käyttötehostuksen lisääminen asiakaslähtöisesti.</p> <p>Aluevaltuuston 9.10.2023 hyväksymän UTV-ohjelman mukaiset toimenpiteet, jotka kohdistuvat hallinto- ja strategiapalveluihin toteutetaan UTV- aikataulun mukaisesti.</p> <p>Hankinnat on toteutettu hankintastrategian ja ohjeistuksen mukaisesti, huomioiden hyvinvointialueen palvelustrategia</p>
Toimialue: miten tavoite näkyy koko toimialueen toiminnassa	<p>Kehitetään kokonaisturvallisuutta ja riskienhallintaa.</p>	<p>Suunnitellaan ja toteutetaan riittävä ohjaus ja valvonta.</p>	<p>Työstetään asiakassegmentointiin tarpeellinen data/työkalu yhdessä palveluista vastaavien toimialueiden/palvelualueiden kanssa.</p>	<p>Kehitetään koulutusten saavutettavuutta ja digitaalisuutta</p>	<p>Valmistellaan ja toimeenpannaan hallinto- ja strategiapalveluille kohdistuvat UTV-ohjelman mukaiset toimenpiteet.</p> <p>Hankinnat suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä toimialueiden kanssa huomioiden tuotantotapoihin liittyvät linjaukset. Kehitetään edelleen sopimushallintaa ja lisätään hankintaosaamista.</p>
Seuranta Q1	<p>Perustettu laatu- ja asiakasturvallisuustyöryhmä sekä rakennettu intraan työn tueksi Asiakas- ja potilasturvallisuus perehdytysosio. HYTEN osalta on käynnistetty alueellinen elintapaohjauksen malli yhdessä kuntien liikuntaneuvonnan kanssa. Turvallisuusryhmä on aloittanut toimintansa. Haipro-ilmoituksia seurataan kuukausittain HR-raportoinnin yhteydessä.</p>	<p>Tekstiviestipalautepilotti on toteutettu. Palautetta saatiin sen kautta runsaasti. Seuraava vaihe on laajentaa ko. palautteenantomotoa muihin toimintoihin.</p>	<p>Toteuman aikatieta on saatavilla, mutta segmentoinnin rajaukseen käytettävä data on määrittelemättä.</p>	<p>Etäkoulutusmahdollisuuksia kehitetään koko ajan. Simulaatiokoulutusta on kehitetty ja hankittu mm. liikuteltava välineistö, jonka avulla koulutuksia pystyy toteuttamaan ympäri maakuntaa. HR-raportoinnin yhteydessä seurataan kuukausitasolla vaihtuvuutta (eläköityminen, irtisanoutuminen, alkaneet palvelussuhteet jne). Lähtökysely käytössä ja sen kautta voidaan seurata, miksi työnantajaa vaihdetaan muuten kuin eläköitymisen yhteydessä.</p>	<p>Vuokraneuvottelut käynnissä kuntien kanssa. Niiden etenemisestä raportoidaan erikseen. Hankintapalveluissa aloitettu toimialueiden johtoryhmäyhteistyö, käyty Tesa, Peso ja Ikäihmiset. Lisäksi palvelualueetasolla tulossa vammaispalveluiden jorykäynti. Kysy hankinnastakyselytunteja ja infoja jatkettu. Hankinta- ja logistiikkapalvelut kouluttavat HYVAEP-Akatemissa uusille esihenkilöille. EPHVA valittu osallistumaan hankintojen HVA-Akatemiaan, jossa kehitetään hankintaprosesseja yhteistyössä osallistuvien HVA:iden kanssa.</p>

1.1.7 Hankkeet

80 HANKKEET

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	0,00	0,00	0,00	0,00		145,15	-100,0%	145,15
330 TUET JA AVUSTUKSET	15 300 400,00	331 700,00	15 632 100,00	29 366,80	0,19%	5 132 566,27	-99,43%	14 836 497,76
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00		27 450,24
YHTEENSÄ	15 300 400,00	331 700,00	15 632 100,00	29 366,80	0,19%	5 132 711,42	-99,43%	14 864 093,15

80 HANKKEET

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-3 / 2024	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-6 305 200,00	-32 100,00	-6 337 300,00	-693 598,25	10,94%	-632 637,27	9,64%	-6 961 464,74
401 HENKILÖSIVUKULUT	-1 490 800,00	-7 800,00	-1 498 600,00	-159 497,25	10,64%	-160 221,52	-0,45%	-1 748 689,29
430 PALVELUJEN OSTOT	-12 697 700,00	-270 200,00	-12 967 900,00	-1 009 621,25	7,79%	-1 767 659,77	-42,88%	-9 457 764,94
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-14 900,00	1 500,00	-13 400,00	-11 552,81	86,22%	-9 725,53	18,79%	-192 493,13
470 AVUSTUKSET	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00		-17 764,77
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-1 487 100,00	-1 200,00	-1 488 300,00	-18 975,30	1,27%	-106 631,88	-82,2%	-194 319,43
YHTEENSÄ	-21 995 700,00	-309 800,00	-22 305 500,00	-1 893 244,86	8,49%	-2 676 875,97	-29,27%	-18 572 496,30
TOIMINTAKATE	-6 695 300,00	21 900,00	-6 673 400,00	-1 863 878,06	27,93%	2 455 835,45	-175,9%	-3 708 403,15

Hankkeiden toimialueeseen kuuluvat ulkopuolista rahoitusta saavat hankkeet ja omarahoitettavat hankkeet. Näiden lisäksi kuluvana vuonna on mukana valtionavustus hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen sekä vielä jäljellä olevat osuudet valtionavustuksista sote- ja pelastustoimen uudistuksen ICT-valmistelukustannuksiin. Talousarviosta puuttuu yksi hanke, josta on saatu avustuspäätös vasta talousarvion valmistumisen jälkeen sekä raportointiajan kustannukset kahden 2023 päättyneen hankkeen osalta. Joitakin tiedossa olleita muutoksia tehtiin talousarviomuutoksen yhteydessä.

Toimintatuottoja kirjataan jälkikäteen maksatushakemusten yhteydessä.

Toimintakulujen toteuma (8,49%) on alkuvuodesta alle tasaisen toteuman (25%).

Taulukossa on eritelty kaikki avustukset, jotka ovat käytössä kuluvana vuonna hyvinvointialueen kustannuksiin sekä näiden avustusten tilanne raportoitavalla ajanjaksolla. Taulukossa ei ole mukana 2023 päättyneitä hankkeita, joille muodostuu raportointiajan kustannuksia alkuvuodesta.

	Toteutus- aika	Myönnetty avustus	Aikaisemmin käytetty osuus	Suunniteltu toimintakulu- arvio 2024	Toteuma vuoden alusta
Ulkopuolista rahoitusta saavat hankkeet ja muut avustukset					
8005 Hyvinvoiva Etelä Pohjanmaa STM/NextGenerationEU	2023-2025	9 584 000	1 601 377	3 597 100	612 557
8006 Hyvinvoiva Etelä Pohjanmaa 4 STM/NextGenerationEU	2024-2025	152 000		37 000	0
8007 Avustus hyvinvointialueen ICT- muutokseen STM	2021-2025	9 457 745	6 408 667	3 049 077	228 532
8009 Avustus välttämättömiin ICT-valmistelukustannuksiin VM	2023-2024	4 215 150	3 885 556	329 594	128 976
8012 Taidekokoelman kartoitus ja kehittäminen Taike	2022-2024	20 000	10 091	9 909	0
8013 Barnahus STM	2024	tarkentuu		tarkentuu	43 349
8018 Ruoka-aputoiminta STM	2024	6 500		6 500	0
8019 Vetoa ja pitoa STM	2024	24 135		24 135	2 194
8023 NatuReach ERDF	2023-2025	219 791	91 255	42 800	12 844
8026 AISAPA STM	2022-2024	112 748	34 739	78 009	9 859
8027 Kansa-Koulu 5 STM	2023-2025	90 300	69 475	20 825	20 657
8029 SULAVA STM	2024-2025	183 841		79 300	0
8031 Avustus toiminnan vakiinnuttamiseen -8036 ja kehittämiseen VM	2023-2025	13 897 849	97 487	8 401 900	547 293
Omarahoitettavat hankkeet					
8501 Digitalisaation edistäminen				2 419 500	130 176
8502 APTJ ja tuotannonohjaus				4 253 800	83 530

2 Hyvinvointialueiden rahoitus vuonna 2024

Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu pääosin valtion yleiskatteiseen laskennalliseen rahoitukseen. Alueet päättävät itsehallintonsa nojalla rahoituksen käytöstä ja kohdentamisesta. Rahoituksen taso kohdennetaan alueille laskennallisten kriteereiden perusteella ja tarkistetaan vuosittain.

Hyvinvointialueella on oikeus lisärahoitukseen, jos asukkaiden lakisääteiset perusoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluiden osalta vaarantuvat.

2.1 Hyvinvointialueen rahoituksen määräytyminen

Hyvinvointialueiden rahoituksen on turvattava perustuslain edellyttämällä tavalla riittävien sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen.

Hyvinvointialueiden saama valtion rahoitus on yleiskatteista. Hyvinvointialueet voivat siis päättää itse siitä, miten ja mihin rahat käytetään.

Rahoitus on myös laskennallista. Laskentamallissa otetaan huomioon useita kriteerejä, joita painotetaan rahoituslaissa määritellyillä osuuksilla:

- hyvinvointialueiden asukasmäärä
- sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarvetta kuvaavat tekijät,
- alueellisia olosuhteita kuvaaviin tekijät,
  - kaksikielisyys,
  - vieraskielisyys
  - saamenkielisyys
  - asukastiheys ja
  - saaristoisuus.

Lisäksi osa rahoituksesta määräytyy hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kriteerin perusteella. Pelastustoimen rahoitukseen vaikuttavat lisäksi alueelliset riskitekijät.

Alueellinen rahoitus lasketaan vuosittain uusimmilla tilastotiedoilla vastaamaan muutoksia kunkin alueen palvelutarpeessa ja muissa olosuhdetekijöissä.

2.2 Vuoden 2024 maksatuspäätös

Alla olevassa taulukossa kuvataan maksatuspäätöksen mukainen hyvinvointialueiden vuoden 2024 valtion rahoitus koko maan tasolla sekä rahoituksen hyvinvointialuekohtainen jakauma. Aluekohtainen rahoituksen jakauma on hieman

päivittynyt 10.10.2023 julkaistusta vuoden 2024 rahoituksen arviolaskelmasta. Vuoden 2023 laskennallinen sote-rahoitus päivittyi 24.11.2023 julkaistun laskelman mukaiseksi (0,7 henkilöstömitoituksen rahoituksen vähennys 7,12 milj. euroa vuoden 2023 kokonaisrahoituksesta, joka kohdennettiin joulukuun 2023 maksuerään). Tällä muutoksella on vaikutusta rahoituslain 3 §:n mukaiseen vuoden 2023 laskennallisen sote-rahoituksen jakautumiseen määräytymistekijöittäin. Lisäksi vuoden 2022 kustannustietojen päivittymisellä talousarviotiedoista lopullisiksi kustannustiedoiksi on ollut pieni vaikutus kriteerien osuuksiin. Vuoden 2024 laskennallinen sote-rahoitus määritellään vuoden 2023 laskennallisessa sote-rahoituksessa käytettyjen määräytymistekijöiden osuuksien perusteella.

Laskelmassa vuoden 2024 rahoitus on tarkistettu valtiovarainministeriön kansantalousosaston syksyn 2023 ennusteen mukaisella hva-indeksillä vuodelle 2024. Lisäksi laskelmassa esitetty vuoden 2024 rahoituksen taso perustuu kuntien vuoden 2022 soten ja pelastustoimen tilinpäätöstietojen perusteella tarkistettuun vuoden 2023 rahoitukseen.

Yhteenveto hyvinvointialueiden rahoituksesta vuodelle 2024

VMKAD 13.12.2023

Alla on kuvattu ensimmäisessä taulukossa hyvinvointialueiden vuoden 2024 rahoitus, joka muodostuu laskennallisesta rahoituksesta, siirtymätasauksesta sekä rahoituslain 35 § 8 mom. mukaisesta lisäyksestä. Siirtymätasauksen ja rahoituslain 35 §:n 8 mom. mukaisen lisäyksen laskenta kuvataan erillisessä laskelmassa (kts. Hyvinvointialueiden rahoituksen siirtymäkausi 2023-2029, 10.10.2023). Hyvinvointialueen laskennallinen yleiskatteinen rahoitus esitellään euromääräisinä summoina ja euroa per asukas.

Toisessa taulukossa on kuvattu hyvinvointialueiden vuoden 2024 rahoitus kuukausittaisina maksuerinä. **Huom. taulukossa esitetyissä vuoden 2024 rahoituksen tammikuun kuukausierissä ei ole huomioitu vuoden 2023 rahoitusta korjaavan kertakorvauksen lisäystä vai vähennystä. Kertakorvaus kuvataan erillisessä työkirjassa (Hyvinvointialueiden vuoden 2023 rahoituksen kertakorvaus, 24.11.2023).**

Yhteenveto hyvinvointialueiden vuoden 2024 rahoituksesta (TP21, TP22)

Hyvinvointialue	Hyvinvointialue	Asukasluku	Vuoden 2023 rahoitus yhteensä, euroa	Laskennallinen rahoitus vuonna 2024, euroa	Siirtymätasaus vuonna 2024, euroa	Rahoituslain 35 § 8 mom. mukainen lisäys, euroa	Vuoden 2024 rahoitus yhteensä, euroa	Vuoden 2024 rahoitus yhteensä, euroa/asukas	Rahoituksen kasvu vuodelle 2024, euroa
31	Helsinki	664 028	2 600 907 248	2 557 216 100	142 127 217	397 985	2 699 741 302	4066	98 634 053
32	Vantaa-Kerava	280 499	995 426 682	1 055 878 211	-4 523 223	166 202	1 061 321 190	3784	85 894 506
33	Länsi-Uusimaa	486 346	1 667 667 578	1 791 947 505	-22 794 398	287 068	1 769 440 174	3638	101 772 596
34	Itä-Uusimaa	98 972	375 323 633	414 783 019	-25 483 067	59 526	389 359 478	3934	14 036 845
35	Keski-Uusimaa	203 192	764 699 826	781 084 457	16 785 594	120 761	797 990 813	3927	33 290 986
2	Varsinais-Suomi	485 567	1 984 806 314	2 165 825 796	-97 049 740	291 651	2 069 067 706	4261	84 261 393
4	Satakunta	212 556	970 907 013	973 953 337	22 188 779	130 507	996 272 622	4687	25 365 610
5	Kanta-Häme	169 537	713 900 983	753 309 111	-16 031 012	103 342	737 381 441	4349	23 480 450
6	Pirkanmaa	532 671	2 163 185 602	2 280 371 212	-3 812 650	316 762	2 276 875 325	4274	113 689 722
7	Päijät-Häme	204 528	861 672 835	941 727 357	-48 675 016	124 663	893 177 004	4367	31 504 169
8	Kymenlaakso	159 488	805 954 106	785 691 946	42 601 832	98 637	828 392 415	5194	22 438 309
9	Etelä-Karjala	125 353	554 188 461	566 342 155	2 224 872	76 893	568 643 920	4536	14 455 459
10	Etelä-Savo	130 451	694 903 745	671 187 851	38 916 974	80 395	709 585 221	5439	15 081 476
11	Pohjois-Savo	247 689	1 174 804 209	1 214 499 642	-9 791 646	160 408	1 204 858 403	4864	30 054 194
12	Pohjois-Karjala	162 540	756 110 196	844 546 833	-64 637 493	99 076	780 008 416	4799	23 898 220
13	Keski-Suomi	272 437	1 168 863 333	1 172 474 984	19 580 577	165 161	1 192 220 721	4376	33 357 389
14	Etelä-Pohjanmaa	190 774	885 359 218	908 790 087	539 322	116 411	909 445 820	4767	24 086 602
15	Pohjanmaa	176 323	762 973 169	770 894 753	15 407 340	106 515	786 408 608	4460	23 435 439
16	Keski-Pohjanmaa	67 805	301 430 615	330 819 871	-18 856 737	41 190	312 004 324	4601	10 573 709
17	Pohjois-Pohjanmaa	416 543	1 730 837 943	1 846 984 013	-39 511 008	250 713	1 807 723 717	4340	76 885 774
18	Kainuu	70 521	366 013 394	377 264 311	-2 987 603	43 417	374 320 125	5308	8 306 731
19	Lappi	175 795	879 316 688	972 040 662	-52 932 048	107 030	919 215 644	5229	39 899 956
	Manner-Suomi yhteensä	5 533 611	23 168 851 789	24 187 433 212	-107 313 136	3 334 312	24 083 454 389	4352	914 602 600

Kuva 1. Yhteenveto hyvinvointialueiden rahoituksesta vuodelle 2024

10.10.2023 julkaistu arviolaskelma vuoden 2024 rahoituksesta yhteensä, euroa	Muutos 10.10.2023 julkaistun arviolaskelman ja 13.12.2023 julkaistun maksatuspäätöksen mukaisen vuoden 2024 rahoituksen välillä, euroa
2 699 551 124	190 178
1 061 152 109	169 081
1 769 213 336	226 838
389 347 889	11 589
797 937 119	53 694
2 069 120 881	-53 174
996 331 528	-58 905
737 412 737	-31 296
2 276 910 825	-35 500
893 226 162	-49 158
828 484 942	-92 526
568 689 124	-45 204
709 662 945	-77 724
1 204 931 665	-73 262
780 060 286	-51 870
1 192 244 267	-23 546
909 525 723	-79 803
786 392 804	15 804
312 020 550	-16 226
1 807 703 799	19 918
374 345 455	-25 330
919 189 121	26 524
24 083 454 389	0

Kuva 2. 10.10.2023 päivitettyt muutokset rahoituslaskelmassa

2.3 VM:n tiedote 15.4.2024 "Kuntien peruspalvelujen valtionosuutta ja hyvinvointialueiden rahoitusta koskevia päätöksiä vuodelle 2024 muutetaan oikaisuvaatimusten johdosta"

Oikaisuvaatimusaika kuntien ja hyvinvointialueiden vuoden 2024 valtionosuus- ja rahoituspäätöksistä on päättynyt. Rahoituksen siirtolaskelma on tarkoitus oikaisuvaatimusten johdosta vielä kerran päivittää ja tästä johtuen muuttaa kaikkien kuntien ja hyvinvointialueiden vuoden 2024 maksatuspäätöksiä. Euromääräiset vaikutukset ovat alustavan arvion mukaan koko maan tasolla melko pieniä.

Oikaisuvaatimuksia tuli yhteensä 27, joista 26 kunnilta ja 1 hyvinvointialueelta. Suurin osa niistä liittyi viime vuoden lopulla tehtyihin kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten siirtolaskelmassa huomioituihin oikaisuihin.

Kunnilta hyvinvointialueille siirtyvät kustannukset määritellään kuntien raportoimien vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöstietojen perusteella. Kesällä 2023 annettujen valtioneuvoston asetusten ja hyvinvointialueiden rahoituslain muutoksen perusteella siirtolaskelmassa oikaistaan kuntien kustannuksiin liittyvät kertaluontoiset tai takautuvat tilinpäätöserät, jotka vääristäisivät merkittävästi rahoituksen siirtolaskelmaa ja tätä kautta yksittäisen kunnan tai hyvinvointialueen rahoitusta. Asetuksessa säädetyt tiedot oikaistaan siten, että kunnilta hyvinvointialueille siirtyvät kustannukset vastaavat yhden vuoden palveluiden järjestämisen kustannuksia.

Erityisesti Päijät-Hämeen ja Pohjois-Karjalan sote-kuntayhtymien jäsenkunnat ovat tehneet tietojen oikaisua koskevia oikaisuvaatimuksia liittyen laskelmassa huomioon otettuihin kuntayhtymän palkkaharmonisaation kustannuksiin.

Oikaisuvaatimuksia on tullut edellä mainitun lisäksi myös muista siirtyviin kustannuksiin sisältyvistä virheistä. Lisäksi valtiovarainministeriöön on tullut kaksi muuta tietojen korjaamista koskevaa vaatimusta.

Valtiovarainministeriö päivittää oikaisuvaatimusten ja korjausta edellyttävien tietojen perusteella rahoituksen siirtolaskelman ja muuttaa tältä osin kaikkien kuntien ja hyvinvointialueiden vuoden 2024 maksatuspäätöksiä. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain 47 §:n ja hyvinvointialueiden rahoituslain 26 a §:n nojalla korjataan tiedot myös siltä osin, kun ne vaikuttavat muiden kuntien ja hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Oikaisuvaatimuksista ja niihin liittyvistä virheiden korjauksista kuullaan sellaisia toisia kuntia ja hyvinvointialueita, joihin virheellisen tiedon korjaus vaikuttaa negatiivisesti muutoin kuin välillisesti (ei vain koko maan laskennan kautta) tai joissa kuuleminen on muutoin asian selvittämiseksi tarpeen. Lopullisesti kunta- ja aluekohtainen euromääräinen vaikutus rahoitukseen selviää kuitenkin vasta siirtolaskelmasta, jossa on otettu huomioon kaikki tehdyt korjaukset.

Korjausten ei arvioida olevan koko maan tasolla mittaluokaltaan suuria. Koska oikaisuvaatimukset ja erilliset kustannustietojen korjaukset vaikuttavat kuntien valtionosuuden ja hyvinvointialueiden rahoituksen muodostumiseen ja kokonaismäärään, ne tullaan huomioimaan seuraavassa mahdollisessa valtion lisätalousarvioesityksessä.

3 UTV-ohjelma

Aluehallitus nimesi 20.9.2022 § 265 talouden tasapainottamistyöryhmän sekä täydensi talouden tasapainottamistyöryhmän kokoonpanoa päätöksellään 27.3.2023. Talouden tasapainottamistyöryhmä linjasi 3.10.2022 kokouksessaan, että vuosille 2023–2026 laaditaan talouden tasapainottamisohjelma, jonka valmistelussa on mukana myös ulkopuolinen asiantuntija.

Talouden tasapainottamistyöryhmän jäsenet ovat:

- Lasse Hautala, aluehallituksen puheenjohtaja, työryhmän puheenjohtaja
- Sami Keskinen, aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja
- Anneli Jääteenmäki, aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja
- Sirkka Penttilä, aluehallituksen jäsen
- Paula Risikko, aluevaltuuston puheenjohtaja
- Esko Lehtimäki, aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
- Riitta Kangasluoma, aluehallituksen jäsen
- Aarne Heikkilä, aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja
- Jaakko Niemistö, talous- ja investointilautakunnan puheenjohtaja
- Harri Koskela, talous- ja investointilautakunnan varapuheenjohtaja
- Tero Järvinen, hyvinvointialuejohtaja
- Kirsti Kähärä, lääketieteen professiojohtaja, johtajaylilääkäri
- Kaija-Riitta Suonsyrjä, hoitotieteen professiojohtaja, johtajaylihoitaja
- Tanja Penninkangas, sosiaalityön professiojohtaja, sosiaalijohtaja
- Tiina Perä, terveys- ja sairaanhoitopalveluiden toimialuejohtaja
- Carita Liljamo, terveys- ja sairaanhoitopalveluiden toimialueylihoitaja
- Päivi Saukko, perhe- ja sosiaalipalveluiden toimialuejohtaja
- Tarja Palomäki, Ikäihmisten palveluiden toimialuejohtaja
- Harri Setälä, pelastustoimen toimialuejohtaja, pelastusjohtaja
- Tommi Niemi, hallinto- ja strategiapalveluiden toimialuejohtaja
- Anu Helin, talousjohtaja
- Heli Hämeenniemi, talouspäällikkö (controller-toiminnot), työryhmän sihteeri

Ulkopuolisena konsultteina UTV-ohjelman laadinnassa toimivat FCG Finnish Consulting Group Oy edustajat HT, johtaja Eero Laesterä ja MBA, johtava asiantuntija Heli Silomäki.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle laadittiin Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelma (UTV-ohjelma) vuosille 2024–2026. UTV-ohjelmasta on

muodostettu laaja-alainen strateginen ohjelma, joka on kytketty sote-uudistukseen, Vahva ja välittävä Suomi-hallitusohjelmaan, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen voimassa oleviin strategioihin, hankkeisiin sekä valmistuneisiin/valmistumassa oleviin muihin selvityksiin.

Uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelma koostuu sisällöllisesti kahdesta toisiaan tukevasta osiosta:

Osio 1 tähtää 50 miljoonan sopeutustoimiin, joita voi tarkastella rakenteellisina, taloudellisia säästöjä aikaansaavina keinoina. Arkikielessä voidaan ajatella, että nämä kokonaisuudet tähtäävät toimintakulujen kehityksen jarruttamiseen.

Osio 2 hyödyntää Valtioneuvoston 23.3.2023 myöntämän avustuksen toiminnan kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen. Avustuksen kokonaismäärä on 13 897 849 euroa ja avustus on käytettävissä 31.12.2025 mennessä. Arkikielessä voidaan ajatella, että nämä kokonaisuudet tähtäävät toimi- ja palvelualueiden tunnistamiin laaja-alaisiin kehittämistoimiin, jotka edesauttavat samalla myös osion 1 edistämistä. Osion 2 ehdotukset on valmisteltu yhteistyössä toimi- ja palvelualueiden esihenkilöiden kanssa. Toiminnan vakiinnuttamisen ja kehittämisen osalta on määritelty toimenpiteitä yhteensä 13 448 800 euron arvosta. Lisäksi on käytettävissä 449 049 euroa myöhemmin määriteltäviin toimenpiteisiin.

UTV-ohjelmaa on valmistelu laaja-alaisesti osallistaen

- Prosessi käynnistyi yhteisellä talouden ja toimintaympäristön tilannekuvalla (valtuusto- ja henkilöstötilaisuus)
- Prosessiin on kuulunut luottamushenkilö- ja virkajohdon haastattelut
- Henkilöstö osallistui talouden tasapainottamiskeinojen ideointiin henkilöstökyselyllä
- Talouden tasapainottamistyöryhmä on toiminut ohjausryhmänä, kokouksia on ollut yhteensä seitsemän UTV-ohjelman laadinnan aikana
- Talouden tasapainottamistyöryhmä, hyvinvointialueen johtoryhmä ja aluehallitus pitivät elokuussa UTV-ohjelmaan liittyvän seminaarin
- Valtuutetuille, lautakunnan jäsenille ja hyvinvointialueen johtoryhmälle järjestettiin info- ja keskustelutilaisuus elokuussa UTV-ohjelman tilannekuvaan liittyen
- Aluevaltuusto ja hyvinvointialueen johtoryhmä pitivät syyskuussa valtuustoseminaarin ja lokakuussa valtuuston aamukoulun UTV-ohjelmaan liittyen

UTV-ohjelman pääviestit ovat:

- Eteläpohjalainen ei jää ilman palveluita > palvelumuodot muuttuvat ja monipuolistuvat > palvelutarpeen mukaiset palvelukanavat. Palveluita on mahdollista saada yhä enemmän digitaalisesti.
- Tasapainoinen talous - UTV-ohjelmalla pyritään turvaamaan palvelujen ja henkilöstön saatavuus, riittävyys ja pysyvyys hyvinvointialueen itsehallinto varmistuen Etelä-Pohjanmaalla.
- Asukkaiden palveluihin kohdistuvat muutokset tehdään hallitusti.
- Toteutetaan organisaatiossa integraatiota & katsotaan kokonaisuutta hyvinvointialuetasoisesti kuntarajoista riippumatta, jätetään osaoptimointi pois.

Liite 1. Taulukko utv-ohjelman mukaisten toimenpiteiden raportoinnista TALINVLTk
6.4.24 § 46b

3.1 Toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen myönnetty avustus

UTV-ohjelman osio 2 hyödyntää Valtioneuvoston 23.3.2023 myöntämän avustuksen toiminnan kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen. Avustuksen kokonaismäärä on 13 897 849 euroa ja avustus on käytettävissä 31.12.2025 mennessä. Arkikielessä voidaan ajatella, että nämä kokonaisuudet tähtäävät toimi- ja palvelualojen tunnistamiin laaja-alaisiin kehittämistoimiin, jotka edesauttavat samalla myös osion 1 edistämistä (osio 1 mukaisia toimenpiteitä ei ole sisällytetty talousarvioon).

Avustuksen käyttö

- Eduskunta on 1.3.2023 hyväksynyt hallituksen esityksen vuotta 2023 koskevaksi lisätalousarvioksi (HE 325/2022 vp). Lisätalousarvioon sisältyy 350 miljoonan euron määräraha hyvinvointialueille, HUS-yhtymälle ja Helsingin kaupungille myönnettäviin valtionavustuksiin.
- Avustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001). Avustuksen myöntämisperusteita ja käyttöä täsmennettäisiin tällä asetuksella. Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 27.3.2023 ja olevan voimassa 31.12.2025 saakka.
- Määrärahaa ei voi käyttää suoraan hyvinvointialueiden lakisääteisiin tehtäviin, mutta se antaa mahdollisuuden rahoittaa toiminnan käynnistämiseen liittyviä kustannuksia, jolloin yleiskatteista rahoitusta voidaan ohjata enemmän lakisääteisten tehtävien hoitamiseen

- Ei omavastuuta, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen saaman avustuksen määrä on 13 897 849 euroa.
- Avustuksen saajat saavat käyttää avustusta muutos- ja tuottavuusohjelmansa tai sitä vastaavaan ohjelman käyttökohteisiin, joihin liittyvät kustannukset ovat kertaluonteisia tai tilapäisiä
- Ohjelmilla tarkoitettaisiin avustuksen saajan toiminnan muutokseen ja talouden tasapainottamiseen liittyviä ohjelmia, jotka perustuvat valtionavustuksen saajan strategian toimeenpanoon (esimerkiksi hyvinvointialuestrategia).
- Ohjelmien tulisi olla lähtökohtaisesti hallintosäännön mukaisesti hyväksytyjä esimerkiksi aluevaltuustossa tai -hallituksessa, mutta ohjelmiin sisältyvien toimenpiteiden kustannuksia voitaisiin sisällyttää avustuksella maksettaviksi taannehtivasti jo 8.3.2023 alkaen.
- Ohjelmaan sisältyvät toimenpiteet eivät saa olla ristiriidassa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 22 §:n perusteella määriteltyjen sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisia tavoitteiden tai pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) 8 §:n perusteella määriteltyjen pelastustoimen valtakunnallisia tavoitteiden kanssa.

Vuoden 2024 talousarvio pitää sisällään 8,4 milj. euroa toiminnan vakiinnuttamis- ja kehittämiseen liittyvää avustusta.

Palveluketjujen ja -kokonaisuuksien sekä niitä koskevan tiedolla johtamisen kehittämiseen

- Avustuksen käyttö voisi siis liittyä palveluiden integraation kehittämiseen sekä ennaltaehkäisyä ja peruspalveluita vahvistavaan toiminnan muutokseen sekä näitä tukeviin tiedolla johtamisen kehittämishankkeisiin.

Digitaalisten ja etäpalvelujen sekä muiden palvelukanavaratkaisujen suunnitteluun ja toteutukseen

- Muilla palvelukanavaratkaisuilla tarkoitettaisiin myös kotiin vietävien palveluiden kehittämistä. Hyväksyttäviä kustannuksia voisivat olla myös käyttökohteen mukaisista toimenpiteistä aiheutuvat toteutuskustannukset, kuten sähköisten palveluiden ja tietojärjestelmien kehitys-, investointi- ja käyttöönottokustannukset.

Palveluverkkoa ja toimitiloja koskevaan selvitykseen ja niiden muutoksista aiheutuviin kustannuksiin

- Hyväksyttäviä kustannuksia voisivat olla esimerkiksi ylimääräiset kustannukset, jotka aiheutuvat palveluverkkoa koskevista muutoksista, kuten irtisanomisajan ylimääräiset vuokratkustannukset tai toimipaikkaverkoston rationalisoinnin edellyttämät menot.

Tukipalveluihin liittyvien organisointien suunnitteluun ja toteutukseen

- Hyväksyttäviä kustannuksia olisivat myös käyttötarkoituksen edellyttämä osakkeiden ja osuuksien hankinta. Tällä halutaan varmistaa esimerkiksi välttämättömät inhouseyhtiöjärjestelyt.

Tieto- ja viestintäteknisten ratkaisujen kehittämiseen ja toteutukseen

- Avustusta voisi käyttää myös asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistämisen tai hankintojen kustannuksiin. Tämän käyttökohteen osalta valtionavustuksen saajan olisi erityisen huolellisesti suunniteltava hankekokonaisuudet niin, että lähtökohtaisesti samaan käyttötarkoitukseen ei ole jo käytetty rahoitusta uudistuksen valmisteluvaihteeseen myönnettyistä valtionavustuksista.

Henkilöstön riittävyyteen, saatavuuteen, työnjakoon ja osaamiseen liittyvään kehittämiseen

- Käyttökohteita voisivat olla myös kehittämis- ja koulutushankkeet, joita toteutetaan yhdessä oppilaitosten tai järjestöjen kanssa. Työnjaolla viitattaisiin eri henkilöstöryhmien työnjaon ja yhteistyön kysymyksiin

Johtamisen, esimiestyön sekä työhyvinvoinnin edistämiseen

- Esimerkiksi avustusta voisi käyttää toimenpiteisiin, joilla pyritään vaikuttamaan työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden edistämiseen, henkilöstön sairauspoissaolojen vähentämiseen liittyviin toimenpiteisiin, fyysistä toimintakykyä parantaviin toimiin ja työyhteisöjen kehittämiseen. Lakisääteisiin työnantajavelvoitteisiin tai palkkojen harmonisointiin avustusta ei voisi käyttää.

Asukkaiden, palveluiden käyttäjien ja henkilöstön osallisuuden sekä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien edistämiseen

- Avustusta voisi käyttää esimerkiksi hyvinvointialueen yksin tai kuntien kanssa yhteistyössä toteuttamien asukastilaisuuksien, asukaspaneelien ja -raatien tai asukkaiden kehittäjäryhmätoiminnan kustannuksiin, ja asukkaiden ja henkilöstön sähköisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseen. Muita käyttökohteita voisivat olla esimerkiksi nuorille tai muulle rajatulle kohderyhmälle suunnatut vaikuttamistapahtumat. Avustusta ei voisi käyttää hyvinvointialueiden lakisääteisten vaikuttamistoimielinten tai aluevaltuustojen poliittisten ryhmien toimintaan.

Toiminnan muun kuin 1–9 kohdassa tarkoitetun, niitä vastaavan vakiinnuttamisen edellyttämiin lisäkustannuksiin.

- Huomioitavaa lisäksi on, että toiminnan vakiinnuttamisen kohteet tulevat vaihtelevaan merkittävästi eri hyvinvointialueilla. Myös tästä syystä on perusteltua, että asetukseen sisältyisi ennalta arvaamattomien tilanteiden ja muutoskohteiden mahdollistava säännös. Kohtaa 10 tulisi kuitenkin tulkita suppeasti niin, että se koskee yksinomaan ja yksiselitteisesti niitä muutoskohteita, joiden voidaan perustellusti nähdä johtuvan uudistusta koskevan lainsäädännön toimeenpanosta ja jotka ovat kertaluonteisia ja tilapäisiä.

Liite 2. Toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen liittyvien toimenpiteiden raportointitaulukko TALINVLTK 6.4.24 § 46c

4 Lainat ja lainanottovaltuus

Valtiovarainministeriön päätöksen 1.6.2023 mukaan vain Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle on myönnetty lainanottovaltuutta vuodelle 2024.

Lainanottovaltuuden muuttamiseksi ministeriö käynnisti Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen pyynnöstä neuvottelut lainanottovaltuuden muuttamiseksi vuodelle 2024 elokuussa ja neuvottelut kestivät tammikuulle 2024. Valtioneuvosto päätti 25.1.2024 yleisistunnossaan hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 15 §:n 3 momentin nojalla: Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2024 on 82 407 000 euroa.

Valtioneuvoston päätös 25.1.2024 sisältää ehtoja lainanottovaltuuden muuttamiselle.

- Muutettuun lainanottovaltuuteen perustuvaa pitkäaikaista lainaa on mahdollista käyttää ainoastaan valmisteluryhmässä esitettyihin investointeihin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin, jotka ovat hyvinvointialueesta annetussa laissa tarkoitettulla tavalla välttämättömiä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytetyjen palvelujen turvaamiseksi.
- Hyvinvointialueen tulee varmistaa ennen investointien ja investointeja vastaavien sopimusten toteuttamista niiden laissa edellytetty välttämättömyys sekä se, että investointitarvetta ei voida kattaa muulla tavoin kuten pitkäaikaisen lainan sijaan rahavaroilla, avustuksilla, hankerahoituksella tai muulla rahoituksella.
- Hyvinvointialue laatii ja toimittaa valtiovarainministeriölle 15.3.2024 mennessä päivitetyn uudistus-, tuottavuus- ja vaikuttavuusohjelman, joka varmistaa hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn pitkällä aikavälillä ja turvaa lakisääteiset palvelut. Ohjelma sisältää palvelujen taloudellisuutta ja tuottavuutta parantavat toimenpiteet ja niiden mitattavissa olevat taloudelliset vaikutukset sekä kokonaistaloutta kuvaavat laskelmat, kuten tuloslaskelma- ja rahoituslaskelmaennusteet, talouden tunnusluvut sekä niiden tavoitearvot.
- Valtiovarainministeriö voi hylätä ohjelman tai edellyttää ohjelman täydentämistä, jos on todennäköistä, että toimenpiteet eivät ole riittäviä lainanhoitokyvyn varmistamiseksi. Ilmoitus ohjelman hylkäämisestä tai tarpeesta täydentää ohjelmaa tulee antaa hyvinvointialueelle 5.4.2024 mennessä. Hyvinvointialue voi täydentää ohjelmaa valtiovarainministeriön

käsittelyn perusteella. Hyvinvointialue raportoi ohjelman toteutumisesta puolivuositain valtiovarainministeriölle

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue päivitti 9.10.2023 hyväksytyä UTV-ohjelmaa. Päivitetty UTV-ohjelma oli aluehallituksen käsittelyssä 4.3.2024 ja aluevaltuuston käsittelyssä 11.3.2024. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue sai 5.4.2024 tiedon, että lainanottovaltuuden ehdot vuoden 2024 osalta ovat täyttyneet.

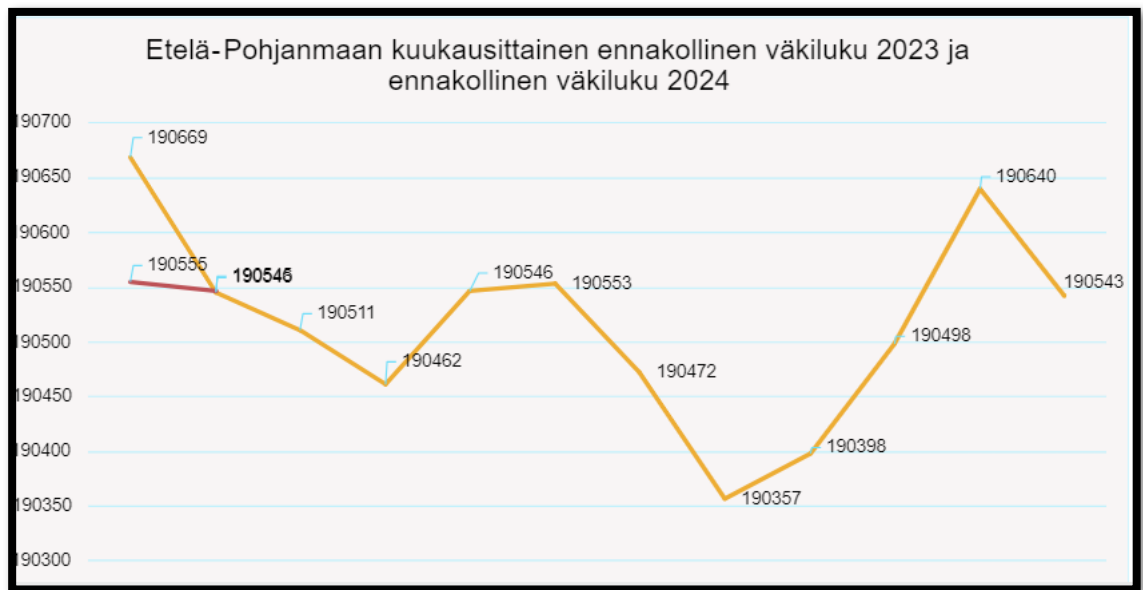
Lainanottovaltuuden muutokset vuodelle 2024, valtioneuvoston päätökset

- 15.2.2024 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle lainanottovaltuutta 34 600 000 euroa
- 25.1.2024 Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle 82 407 000 euroa
- 21.12.2023 Lapin hyvinvointialueelle 77 042 000 euroa ja Keski-Suomen hyvinvointialueelle 46 097 000 euroa
- 2.11.2023 Pirkanmaan hyvinvointialueelle 900 000 000 euroa.
- 19.10.2023 Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle 24 500 000 euroa, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle 287 400 000 euroa, Pohjois-Savon hyvinvointialueelle 126 300 000 euroa, Päijät-Hämeen hyvinvointialueelle 145 500 000 euroa, Satakunnan hyvinvointialueelle 41 100 000 euroa, Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle 179 300 000 euroa.

5 Maakunnallinen näkökulma

Osavuositarkastuksessa luodaan näkymä myös maakunnalliseen tilanteeseen niin väestökehityksen kuin työllisyydenkin näkökulmista. Väestömäärän väheneminen vaikuttaa suoraan hyvinvointialueen rahoitukseen, vuoden 2024 hyvinvointialueen rahoituslaskelma on päivitetty 10.10.2023. Vuodelle 2024 arvioidun rahoituksen perusteella asukaskohtainen rahoituksen määrä on 4767 euroa.

Kuva 3. Etelä-Pohjanmaan kuukausittainen ennakkollinen väkiluku 2023 ja ennakkollinen väkiluku 2024

Kuukausi	Väkiluku 2023 (ennakko)	Väestönmuutos 2023 (ennakko)	Väkiluku 2024 (ennakko)	Väestönmuutos 2024 (ennakko)
Tammikuu	190669	-105	190555	12
Helmikuu	190545	-124	190546	-9
Maaliskuu	190511	-34		
Huhtikuu	190462	-49		
Toukokuu	190546	84		
Kesäkuu	190553	7		
Heinäkuu	190472	-81		
Elokuu	190357	-115		
Syyskuu	190398	41		
Lokakuu	190498	100		
Marraskuu	190640	142		
Joulukuu	190543	-97		

Kuva 4. Etelä-Pohjanmaan ennakkollinen väkiluku ja väestönmuutos 2022-2023

Lähde: Etelä-Pohjanmaan Liitto [Tilannekuva ja tilastot - Tilastoja ja ennakointia Etelä-Pohjanmaalta - Etelä-Pohjanmaan liitto \(epliitto.fi\)](#)

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat TE-toimistossa kunnittain												
Kunta	Maalis 2024	Helmi 2024	Maalis 2023	Muutos Maalis 2024 Maalis 2023	Työttömistä työnhakijoista lomautetut	Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta	Maalis 2024	Helmi 2024	Maalis 2023	Muutos Maalis 2024 Maalis 2023		
	Työttömät työnhakijat			%	%	Avoimet työpaikat						
Alajärvi	266	293	241	25	10	53	7,3	90	161	127	-37	-29
Alavus	466	477	341	125	37	144	10,3	347	345	404	-57	-14
Evijärvi	54	60	52	2	4	18	5,4	7	8	23	-16	-70
Ilmajoki	344	383	291	53	18	62	5,9	89	86	87	2	2
Isojoki	48	51	40	8	20	13	6,0	18	13	20	-2	-10
Isokyrö	131	132	98	33	34	26	6,9	85	70	150	-65	-43
Karjajoki	41	40	40	1	3	7	8,2	...	...	7	...	...
Kauhajoki	480	500	426	54	13	88	8,6	129	131	109	20	18
Kauhava	460	514	396	64	16	95	7,1	290	487	312	-22	-7
Kuortane	82	83	70	12	17	20	5,7	27	36	55	-28	-51
Kurikka	601	674	555	46	8	114	7,1	120	256	206	-86	-42
Lappajärvi	68	72	75	-7	-9	25	6,4	23	47	29	-6	-21
Lapua	430	477	391	39	10	88	6,8	208	118	112	96	86
Seinäjoki	2 607	2 749	2 220	387	17	283	8,1	979	1 206	1 784	-805	-45
Soini	54	68	51	3	6	23	7,1	...	...	8	...	...
Teuva	175	180	160	15	9	38	9,0	19	28	42	-23	-55
Vimpeli	87	94	90	-3	-3	21	7,7	12	...	66	-54	-82
Ähtäri	200	217	177	23	13	50	9,4	84	120	96	-12	-12
Etelä-Pohjanmaa	6 594	7 064	5 714	880	15	1 168	7,7	2 531	3 121	3 637	-1 106	-30

Kuva 5. Työttömät työnhakijat kunnittain

Lähde: Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus maaliskuu 2024

6 Henkilöstöön liittyvä raportointi

Henkilöstöasioihin liittyvä raportointi on tämän asiakirjan liitteessä TALINVLTK 6.4.24 § 46d EPHVA HR-raportointi Q1.

7 Tytäryhtiöiden raportointi

Tytäryhtiöt ovat raportoineet ensimmäisen kvartaalin toteumistaan sekä kirjallisesti toteumiin vaikuttavista tekijöistä, tulevaisuudennäkymistä ja mahdollisista riskeistä. Raportointi on tämän asiakirjan liite TALINVLTk 6.4.24 § 46e EPHVA tytäryhtiöt Q1.